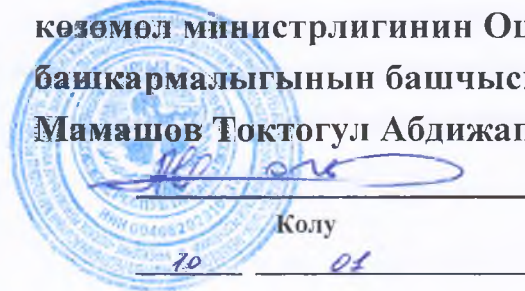

«Бекитемин»

Кыргыз Республикасынын жаратылыш
ресурстары, экология жана техникалык
көзөмөл министрлигинин Ош регионалдык
банкармалыгынын башчысы

Мамашов Токтогул Абдижапарович

Колу

20

01

2024ж.

**Илимий натыйжаларды, илимий изилдөөлөрдү, илимий-техникалык
иштерди, (же) илимий жана (же) илимий-техникалык иштин
натыйжаларын ишке ашыруу жөнүндө
АКТ**

1.Ишке ашыруунун автору: Б.и.к., доцент Раимбеков Каныбек Тургунович.

2. Илимий изилдөөлөрдүн, илимий-техникалык иштердин (же) илимий жана (же) илимий-техникалык иштин натыйжаларынын аталышы: «Булганыч сууларды биологиялык жол менен тазалоону күчөтүү үчүн жогорку түзүлүштөгү суу өсүмдүктөрүн пайдаланууну экологиялык баалоо» 03.02.08-экология адистиги боюнча биология илимдеринин доктору илимий даражасын изденип алуу үчүн.

3.Кыскача аннотация: Раимбеков К.Т. жогорку түзүлүштөгү суу өсүмдүктөрүнүн өкүлдөрү: *vallisneria spiralis*, *potamogeton crispus*, *elodea canadensis*, *eichhornia crassipes* Solms., *azolla caroliniana*ны ири мүйүздүү мал чарба комплекстеринин булганыч ууларында өстүрүү боюнча иштеп чыккан усулдары жана аталган өсүмдүктөрдүн саркынды суулардын физикалык касиетине, химиялык курамына, микроорганизмдердин сандык жана сапаттык курамына, суу козу карындарына тийгизген таасирин изилдөөнүн жыйынтыктары «Камчы» дыйкан чарбасынын (Ош областы, Араван району) ири мүйүздүү малдарды багуучу комплексинин саркынды сууларын тазалоодо колдонулду.

Лабораториялык жана пилоттук курулмаларда жүргүзүлгөн илимий изилдөөлөрдөн келип чыккан натыйжалар өндүрүштүк шарттарда апробацияланды жана натыйжалары далилденди.

Ири мүйүздүү мал чарба комплекстеринин саркынды сууларынын жалпыланган сапаттык курамы аныкталды жана биокөлмөлөрдөгү саркынды

сууларды жогорку түзүлүштөгү суу өсүмдүктөрүн колдонуу менен тазалоонун технологиясы сунушталды.

4.Ишке ашыруунун натыйжасы: Изилденген өсүмдүктөрдү колдонгондон кийин аталган комплекстин саркынды суусунун химиялык курамы жана физикалык касиети бир канча эсеге жакшырды. Кычкылдануу жана азоттун бардык формалары төмөндөдү. Сууда эриген кычкылтектин саны кобөйдү. Саркынды суу оору жугузуучу микроорганизмдерден жана суу козу карындарынан зыянсыздандырылды. Ачык көлмөлөрдүн, топурактын жана жер алдындагы суулардын хлордун калдыктарынан булгануусу азайды.

Тазаланган сууларды айыл чарба өсүмдүктөрүн сугаруу үчүн колдонсо жана ачык көлмөлөргө, балык багуучу тосмолорго кошсо боло тургандыгы аныкталды.

5.Ишке ашыруу орду жана убакыты: Ош областы, Араван району, А.Анаров, а/ө, Пахта-Абад айылы. 2018-2023 – жылдары.

6.Ишке ашыруу формасы:

1. Изилдөөнүн негизги натыйжалары төмөндөгү республикалык жана эл аралык конференцияларда баяндамалар жасалган:

- «Ботаника жана экологиянын актуалдуу маселелери» эл аралык илимий-практикалык конференция (Харьков, 1996);

- « Vth Plant Life in Soth-West and Central Asia Symposium » эл аралык илимий-практикалык конференция (Ташкент, 1998);

- «Биологиянын жана экологиянын заманбап проблемалары» эл аралык илимий-практикалык конференция (Самарканд, 2002);

-«Тянь-Шандын экологиясы жана жаратылыш ресурстары» республикалык илимий-практикалык конференция (Ош, 2002);

- «Геологиянын, экологиянын, жаратылышты пайдалануунун, технологиянын жана билим берүүнүн заманбап көйгөйлөрү» республикалык илимий-практикалык конференция (Ош, 2005),

- «Базар мамилелеринин шартында Кыргыз Республикасынын түштүк аймагынын социалдык-экономикалык өнүгүүсүнүн актуалдуу маселелери» республикалык илимий-практикалык конференция (Ош, 2006-ж.);

- «Инженердик техниканын жана заманбап технологиялардын актуалдуу маселелери» эл аралык илимий-практикалык конференция (Ош, 2008),

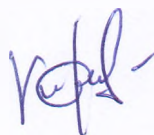
- «Илим кечээ, бүгүн, эртең» эл аралык илимий-практикалык конференция (Новосибирск, 2016).

2. Изилдөөнүн натыйжалары 47 илимий макала, 1 монография катары жарык көрдү;

3. Изилденген жогорку түзүлүштөгү суу өсүмдүктөрү өндүрүштүк сыноодон өткөрүлгөн жана алынган натыйжаларды суу объектилерин жана системаларын иштеп чыгууда, пландаштырууда, ишке ашырууда жана тазалоодо колдонсо болот.

Иштеп чыгуу ишке ашырылган уюмдун өкүлү:

«Камчы» дыйкан чарбасынын
башчысы

Калыков К

Ишке ашыруу келип чыккан уюмдун өкүлү:

Ош мамлекеттик-педагогикалык
университетинин илимий иштер
боюнча проректору, б.и.к., доцент

Апсатаров Р.Р.

